

Hrvatska: Zaključna izjava nakon posjeta Misije MMF-a

23. svibnja 2018.

U Zaključnoj izjavi navode se preliminarni nalazi članova Misije MMF-a na kraju njihova službenog posjeta ("misije") nekoj zemlji, najčešće članici MMF-a. Misije se provode u sklopu redovitih (obično godišnjih) konzultacija na temelju [članka IV.](#) Statuta MMF-a, u kontekstu zahtjeva za korištenjem sredstava MMF-a (posudbom od MMF-a), kao dio rasprava o programima koje stručnjaci MMF-a prate ili kao dio drugih oblika praćenja gospodarskih kretanja od strane stručnjaka MMF-a.

Hrvatske vlasti pristale su na objavu ove Izjave. U ovoj se Izjavi izražavaju stajališta članova Misije MMF-a koja nisu nužno i stajališta Izvršnog odbora MMF-a. Nakon ovog posjeta neće se održati rasprava Izvršnog odbora.

Hrvatskom gospodarskom rastu i nadalje doprinose rekordno visoka turistička aktivnost, solidan robni izvoz i snažna domaća potrošnja. Očekuje se da će rast u 2018. ostati na razini od približno 2,8 posto i da će se zatim u srednjoročnom razdoblju postupno usporavati do 2 posto ako se ne provedu znatne strukturne reforme. Iako se smanjuje, nezaposlenost je i nadalje visoka, približno 10 posto. To naglašava potrebu za strukturnim reformama kako bi se unaprijedilo poslovno okruženje, čime bi se potaknuo rast i otvorilo više novih radnih mjesta. Predviđa se da će inflacija u srednjoročnom razdoblju ostati u rasponu od 1,5 do 2 posto. Zahvaljujući dobrim prihodima od turizma nastavit će se bilježiti znatan višak na vanjskoj poziciji, unatoč rastu uvoza.

Daljnje ostvarivanje fiskalnih rezultata koji znatno premašuju očekivanja rezultiralo je 2017. viškom proračuna opće države, prvi put nakon neovisnosti. Višak od 0,8 posto BDP-a bio je rezultat dobrog prikupljanja prihoda, općeg ograničenja potrošnje i umjerenih javnih ulaganja te sveobuhvatnog smanjenja tekućih rashoda, s izuzetkom mase plaća. Kao posljedica toga javni se dug smanjio gotovo 5 postotnih bodova te je na kraju 2017. iznosio približno 78 posto BDP-a. Ostvaren je i znatan napredak u restrukturiranju duga javnih poduzeća koja upravljaju hrvatskim autocestama. Treba također unaprijediti restrukturiranje poslovanja tih poduzeća, kao i Hrvatskih željeznica.

S obzirom na povoljnu cikličku poziciju treba održati dobre fiskalne rezultate da bi se smanjio i nadalje visok javni dug i stvorio prostor koji se može iskoristiti u budućim razdobljima usporavanja gospodarske aktivnosti. Održavanje manjeg proračunskog viška u srednjoročnom razdoblju i odolijevanje pritiscima da se povećaju rashodi potrebno je i s obzirom na različite fiskalne rizike, uključujući potencijalne obveze javnog sektora i postojeće dospjele neplaćene obveze u zdravstvenom sektoru. Također je nužno poboljšati strukturu potrošnje smanjenjem tekućih rashoda uz istodobno povećanje kvalitetnih javnih

ulaganja te ubrzati iskorištavanje sredstava iz fondova EU-a. Povećanje plaća u javnom sektoru treba biti popraćeno reformom državne uprave radi poboljšanja učinkovitosti i unaprjeđenja pružanja usluga građanima. Treba također reformirati mirovinski sustav kako bi se osigurala njegova održivost i podržala nastojanja da se poveća participacija radne snage. Nadalje, u tom bi pogledu pomoglo bolje usmjeravanje socijalnih davanja, čime bi se također povećala jednakost i socijalna zaštita. Na prihodnoj strani bilo bi važno kompenzirati bilo kakvo daljnje smanjenje poreza uvođenjem suvremenog poreza na nekretnine. Kad je riječ o srednjoročnom proračunskom okviru, donošenje Zakona o fiskalnoj odgovornosti i Zakona o proračunu doprinijelo bi usklađenju fiskalnih pravila i institucija u Hrvatskoj s europskim standardima.

Hrvatska narodna banka (HNB) provodi monetarnu politiku u skladu s akomodativnim uvjetima u europodručju, iskorištavajući dobru vanjsku poziciju za povećanje pričuva. Bankarski je sektor u cjelini i nadalje zdrav, unatoč krizi Agrokora. Razduživanje se usporava, a novo kreditiranje se povećava. Treba nastaviti pomno pratiti bankovni sektor, s obzirom na očekivano pooštavanje globalnih financijskih uvjeta i cjelokupan kreditni rizik koji proizlazi iz mogućih preostalih neizvjesnosti vezanih uz Agrokora te i nadalje visoke razine duga s promjenjivom kamatnom stopom, kao i duga vezanog uz stranu valutu. Također bi bilo važno očuvati neovisnost HNB-a u skladu s najboljom međunarodnom praksom.

Kako bi se ubrzala konvergencija prema razinama dohotka u EU-u i podržala težnja Hrvatske za priključenjem europodručju potrebno je revitalizirati strukturne reforme. Zbog toga je nužno nastaviti s nastojanjima da se unaprijedi poslovno okružje smanjenjem parafiskalnih troškova. Ta nastojanja trebaju biti popraćena nužnim reformama usmjerenim prema racionaliziranju opsežne strukture javne uprave i smanjenju birokracije, unapređenju pravnog procesa i vlasničkih prava, smanjenju rigidnosti tržišta rada te poboljšanju učinkovitosti poduzeća u državnom vlasništvu i prodaji nedovoljno iskorištene državne imovine. Nastavak provedbe prethodno navedenih reformi te unapređenje obrazovanja i strukovnog osposobljavanja pomoglo bi Hrvatskoj u ostvarenju ciljeva njezina nacionalnog programa reformi, vezanih uz otvaranje novih radnih mjesta te povećanje dohotka i prosperiteta njezinih građana.

Misija MMF-a, na čelu s Khaledom Sakrom, posjetila je Zagreb u razdoblju od 14. do 18. svibnja 2018. i susrela se s ministrom financija Zdravkom Marićem, guvernerom Hrvatske narodne banke Borisom Vujčićem, drugim visokim dužnosnicima te predstavnicima akademske i poslovne zajednice.